

Under Henblik derpaa maatte Udvalget blive saa meget mere betænkeligt ved nu at gaa til en ny Forhøjelse af Taksationssumsgrensen for de Ejendomme, der kan belaaes i Husmandskreditforeningerne, i hvert Fald en saa stor Forhøjelse, som den foreslaaede, da en saadan selvfølgelig vilde medføre et større Udbud af Obligationer, end der ellers vilde fremkomme, hvilket kunde befrygtes at ville medføre en yderligere Svækkelse af Kursene, og det saa meget mere, som der for Tiden slet ikke er Adgang til det udenlandske Marked, hverken for disse Papirer eller for andre Kreditforeningsobligationer, og heller ikke Udsigt til, at der i de nærmeste Aar kan finde Afsætning Sted til Udlandet af Kreditforeningspapirer. Udvalget har derfor fundet Anledning til at foreslaa, at denne Forhøjelse af Udlaansgrænsen kun skal indrømmes Landejendomme, og „Landejendomme“ har man defineret som Ejendomme, hvortil der hører et Jordareal af 1 Hektar eller derover. Derimod har man ikke ment det rigtigt, i hvert Fald for Tiden, og det vil vist heller ikke blive det senere, at gaa med til at forhøje Vurderingssumsgrensen for de jordløse Huse, der kan belaaes i Husmandskreditforeningerne. Naar man trods de Betæneligheder, man i det hele har ved at forøge Udbudet af Husmandskreditforeningsobligationer, alligevel er gaaet med til at indstille til Vedtagelse en Forhøjelse af denne Grænse for Landejendomme fra 10,000 til 12,000 Kr., har det særlig sin Grund i, at disse Ejendomme — det kan ikke nægtes — er steget meget stærkt i Værdi, siden man i 1908 satte Grænsen til 10,000 Kr., og man finder det derfor ret rimeligt for disse Ejendommers Vedkommende nu at gaa til de 12,000 Kr. Men, som sagt, man kan ikke finde det rigtigt at forhøje Vurderingssumsgrensen ogsaa for de jordløse Huse. Naar man nemlig stadig bliver ved i større og større Omfang at aabne Adgang til Husmandskreditforeningerne, kunde det let gaa saaledes, at man derved kom til at skade de mindre Husmænds Interesser — maaske har man allerede gjort dette —, som Foreningerne fra først af havde til Formaal at varetage, idet man aabner for flere og flere Grundejere,

som det ikke fra først af var Tanken at komme til Hjælp ad denne Vej, og det vilde være et meget beklageligt Resultat. Men naar man ikke har fundet det rigtigt at forhøje Vurderingssumsgrensen for de jordløse Huse, skyldes det ogsaa forskellige andre Grunde. Man vilde, dersom man gik til en saadan Forhøjelse, komme til at forøge Konkurrencen paa det Udlaansmarked, her er Tale om, og Konkurrence paa Udlaansmarkedet er i al Almindelighed ikke saa heldig; men den er særlig uheldig paa dette Omraade; thi de paa Landet liggende jordløse Huses Værdi er ikke saa stabil som Værdien enten af Købstadejendomme eller af de virkelige Landejendomme. Derfor finder man det ret uheldigt, om Konkurrencen paa dette Omraade skulde blive større, end den allerede er. Men endelig finder man det ogsaa urigtigt overfor Kreditforeningen i Herning at forhøje Vurderingssumsgrensen for de jordløse Huse. Denne Kreditforening blev først i 90erne — jeg tror, det var i 1892 — oprettet for at give Laan netop i disse Huse paa Landet i Jylland, og den har arbejdet rigtig godt, men den har ikke kunnet blive nogen stor Forening, og særlig har det generet den meget i de senere Aar, at man er gaaet til at forhøje Vurderingssumsgrensen for Laan i Husmandskreditforeningerne fra 6,000 Kr., som den var, da Foreningen i Herning blev oprettet, til 10,000 Kr. Skulde man nu yderligere gaa til 12,000 Kr., vilde det i meget høj Grad genere denne Herning Kreditforenings Virksomhed og i høj Grad berøre dens Basis, og det finder man urigtigt, da Foreningen nu en Gang er oprettet, og det saa meget mere, som Herning Kreditforening kun har en Udlaanssum af ca. $\frac{1}{4}$ af, hvad den jyske Husmandskreditforening har — det Spørgsmaal, jeg her taler om, berører jo ikke Østifternes Husmandskreditforening, men kun den jyske; men at sætte forskellig Vurderingssumsgrense for de to Husmandskreditforeninger vilde sikkert ikke være rigtigt.

I Henhold til disse Betragtninger har Udvalget stillet Ændringsforslag Nr. 2 til § 3, der altsaa gaar ud paa at slaa fast, at Maksimallaanene skal afpasses efter, at det kun er 50 pCt. af Vurderingssummen,